

PROGRAM PROFILAKTYKI

Gimnazjum nr 2 im. Jana Wegnera w Łowiczu

na r. szk. 2016/2017

Program profilaktyki Gimnazjum nr 2 im. Jana Wegnera w Łowiczu został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną i przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 6/2016/2017 z dn. 15 września 2016 r.

Łowicz, dnia 15 września 2016 r.

Spis treści

Podstawa prawna działań profilaktycznych w szkole...	str. 3
Diagnoza potrzeb środowiska szkolnego – określenie problemów	str.3
Założenia programu	str. 4
Cele programu	str.5
Zadania programu	str. 5
Plan realizacji działań w roku szkolnym 2016/2017	str. 6
Działania alternatywne	str. 12
Programy profilaktyczne realizowane w szkole	str. 12
Spodziewane efekty.	str. 12
Odbiorcy i realizatorzy programu	str. 12
Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych	str. 13
Ewaluacja szkolnego programu profilaktyki	str. 13

PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W SZKOŁACH

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Konwencja o Prawach Dziecka (przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.),
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (nowelizacja rozporządzenia z 21 maja 2001 r.),
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
8. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

DIAGNOZA POTRZEB ŚRODOWISKA SZKOLNEGO – OKREŚLENIE PROBLEMÓW

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego oraz przeprowadzonych w roku szkolnym 2015/2016 ankiet, wyodrębniono następujące obszary zachowań problemowych, nad którymi należy pracować w roku szkolnym 2016/2017:

- wagary,
- brak dyscypliny i niska kultura języka,
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne uczniów,
- eksperymentowanie z dopalaczami i narkotykami.

Ankieta oraz analiza codziennych problemów szkoły pozwoliła na dokonanie diagnozy środowiska szkolnego oraz wyłonienie grupy uczniów o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności. Są to uczniowie znajdujący się w:

- w trudnej sytuacji materialnej,
- wychowujący się w rodzinie niepełnej,
- wychowujących się w rodzinie rozbitej,

- których rodzice przebywają za granicami kraju w celach zarobkowych ,
- powtarzających klasę w swojej karierze szkolnej.

Na diagnozę środowiska szkolnego składają się również:

- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza frekwencji w dzienniku,
- analiza frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez szkołę,
- wywiady z nauczycielami, uczniami, rodzicami,
- informacje uzyskane od instytucji współpracujących ze szkołą.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Zadaniem Programu profilaktyki jest realizacja trzech stopni działań profilaktycznych, ukierunkowanych na różne grupy problemowe.

W realizacji zadań profilaktyki uniwersalnej polegającej na wspieraniu uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych w gimnazjum zostaną podjęte kroki mające na celu:

- budowanie i rozwijanie różnorodnych umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- budowanie poczucia wartości,
- integracje zespołów klasowych,
- rozwijanie umiejętności społecznych, takich jak: asertywność, rozwiązywanie problemów, podejmowanie decyzji,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, takimi jak: złość, frustracja itp.
- promocja zdrowia,
- kształtowanie właściwych sposobów wykorzystania czasu wolnego,
- rozwijanie pasji i zainteresowań,
- dostarczanie informacji na temat skutków zażywania środków uzależniających,
- rozbudzenie motywacji i chęci do nauki oraz realizacji obowiązku szkolnego.

Zadania te będą realizowane poprzez programy integracyjne, profilaktyczne i psychoedukacyjne, rozwijające umiejętności interpersonalne:

- Program integracyjny „Nasza Grupa”,
- „Program przeciwdziałania agresji w szkole”,

- „Jak żyć z ludźmi”,
- „Spotkania z ciekawymi ludźmi o charakterze profilaktyki uzależnień”,
- Program profilaktyczny „Stop dopalaczom”
- Warsztaty dla rodziców na temat: „Skutki zażywania dopalaczy”.
- Poruszanie zagadnień z problematyki uzależnień na gzw

a także spotkania z pedagogiem oraz innymi specjalistami na tematy związane z uleganiem wpływom rówieśniczym, poznawaniem skutków zażywania środków uzależniających: nikotyny, alkoholu, narkotyków w tym dopalaczy, poznawanie konsekwencji łamania prawa przez nieletnich.

W ramach profilaktyki selektywnej, mającej na celu wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne uczniowie ci zostaną objęci indywidualną opieką pedagoga szkolnego i specjalistów poza szkołą. W ramach realizacji zadań z tego zakresu młodzież ta włączana będzie w życie szkoły w celu właściwego ukierunkowania jej zachowań. Prowadzono będzie także dodatkowo:

- stała kontrola ich zachowań, ocen i frekwencji,
- rozmowy motywujące do pracy nad sobą z pedagogiem szkolnym,
- motywacja do realizacji obowiązku szkolnego i nauki,
- wyrównywanie braków edukacyjnych poprzez pomoc koleżeńską oraz pracę indywidualną z nauczycielem
- wdrażanie uczniów z życie szkoły i nauka właściwej organizacji czasu wolnego
- wspomaganie ich rozwoju poprzez dodatkową opiekę psychologa.

W ramach profilaktyki wskazującej, rozumianej jako wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji uzależniających lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia czyli interwencja po wystąpieniu dysfunkcji, **uczniowie ci kierowani będą do odpowiednich specjalistów, placówek i instytucji wspomagających ich wyjście z problemu.** Głównym celem jest z jednej strony – przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu demoralizacji, zaś z drugiej – umożliwienie osobie objętej terapią i rehabilitacją powrotu do społeczeństwa, prowadzenia w nim satysfakcjonującego i społecznie akceptowanego trybu życia, wolnego od patologii.

Program opiera się na następujących działaniach skierowanych do:

- grup klasowych – programy i spotkania ze specjalistami,
- uczniów indywidualnych z problemem – rozmowy motywujące, wspierające, objęcie pomocą grupy terapeutycznej, kierowanie do specjalistów,
- rodziców i nauczycieli – działania edukacyjne – szkolenia, pomoc w rozwiązywaniu problemów, wspieranie w procesie wychowania.

CELE PROGRAMU

Celem programu jest zwiększenie ilości i jakości oddziaływań profilaktycznych w szkole w szczególności w zakresie ochrony zdrowia i redukcji antyspołecznych zachowań młodzieży, w tym motywacji do nauki i realizacji obowiązku szkolnego.

Cele działań profilaktycznych są realizowane przez:

1. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów
2. zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych
5. Włączanie uczniów, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny

ZADANIA PROGRAMU

1. Zapobieganie rozszerzaniu się przemocy i agresji wśród dzieci oraz tworzeniu się postaw bezradności wobec nich.
2. Zapobieganie aktom samoagresji.
3. Zapobieganie próbom i eksperymentom narkotykowym wśród młodzieży oraz uświadamianie zagrożeń wynikających z zażywania tych środków.
4. Zapobieganie próbom nikotynowym oraz uświadamianie zagrożeń wynikających z palenia papierosów.
5. Uświadamianie zagrożeń wynikających z picia alkoholu przez młodzież i osoby dorosłe.
6. Kształtowanie u młodzieży umiejętności interpersonalnych.
7. Uczenie umiejętności właściwego wykorzystania czasu wolnego przez uczniów.
8. Wzmocniona opieka nad uczniami przejawiającymi objawy niedostosowania społecznego: wagary, brak dyscypliny, używanie wulgaryzmów, zachowania agresywne, brak zainteresowania nauką, palenie papierosów, próby z substancjami psychoaktywnymi, próby alkoholowe.
9. Przeciwdziałanie trudnościom w nauce.
10. Kształcenie dorosłych z zakresu profilaktyki: Rady Pedagogicznej i Rodziców.

Zadania te realizowane będą przez następujące działania:

1. wychowawcze

- 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 5) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- 6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 7) rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność innych organizacji
- 8) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych

2. edukacyjne

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji uzależniających a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- 3) kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji uzależniających, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

3. informacyjne

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji uzależniających
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji uzależniających

- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

4. profilaktyczne

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny,

W roku szkolnym 2016/2017 nadal priorytetem jest realizacja zadań czyli: 3,8

- Zapobieganie próbom i eksperymentom narkotykowym wśród młodzieży oraz uświadamianie zagrożeń wynikających z zażywania tych środków.
- wzmożona opieka nad uczniami przejawiającymi objawy niedostosowania społecznego: wagary, brak dyscypliny, używanie wulgaryzmów, zachowania agresywne brak zainteresowania nauką, palenie papierosów, próby z substancjami psychoaktywnymi, próby alkoholowe

PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ W ROKU SZKOLNYM 2016/2017

Lp.	Zadanie	Działanie	Konkretny sposób realizacji	Klasy lub osoby objęte działaniami	Osoby odpowiedzialne za realizację	Czas realizacji
1.	Zapobieganie rozszerzaniu się przemocy i agresji	Wychowawcze: kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych	1. Pogadanka „Przemoc w szkole – Co zrobić, gdy ktoś łamie moje prawa lub gdy	Kl. I	Wychowawcy	IX

wśród dzieci oraz tworzeniu się postaw bezradności wobec nich	wartości w życiu;	nie czuję się bezpiecznie w szkole.”			
	Edukacyjne: przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	2. Spotkanie z przedstawicielem prawa. Pogadanka na temat: konsekwencje łamania prawa przez nieletnich.	Kl. I	Pedagog	X
	Wychowawcze: kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;	3. Wzmoczone dyżury nauczycielskie na korytarzach szkolnych, przy toaletach i w szatniach.	Wszystkie klasy	Nauczyciele	Cały rok
	Diagnoza problemu.	4. Badanie ankietą problemu przemocy wśród młodzieży gimnazjum. Ankieta: „Uzależnienia i przemoc wśród gimnazjalistów”	Wszystkie klasy	Pedagog	XI
	Diagnoza problemu:	5. Zapoznanie Rady Pedagogicznej z wynikami ankiety.	Wszystkie klasy	Pedagog	XI

	Edukacyjne: kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;	6. Realizacja programu „Przeciwdziałania agresji w szkole”	Klasy I	Wychowawcy	III- VI
	Informacyjne: udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów	7. Udostępnienie uczniom numeru telefonów zaufania oraz instytucji niosących pomoc psychologiczno-pedagogiczną.	Wszystkie klasy	Pedagog	Cały rok
	Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;	8. Realizacja ujednoliconej tematyki godzin z wychowawcą.	Wszystkie klasy	Wychowawcy	Cały rok
	Profilaktyczne: doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;	9. Ujednolicone postępowanie nauczycieli w sytuacji egzekwowania konsekwencji lub wymierzania kary – „System norm, zasad, kar i konsekwencji”.	Wszystkie klasy	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
	Informacyjne: informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o	10. Przypomnienie uczniom i rodzicom dokumentów: Statut szkoły, oraz „Normy	Wszystkie klasy	Wychowawcy	IX

		obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.	i zasady...”			
2.	Zapobieganie próbom i eksperymentom narkotykowym wśród młodzieży oraz uświadamianie zagrożeń wynikających z zażywania tych środków	Diagnoza problemu	1. Badanie ankietą problemu uzależnień wśród młodzieży gimnazjum. Ankieta: „Uzależnienia i przemoc wśród gimnazjalistów”	Wszystkie klasy	Pedagog	XI
		Profilaktyczne: doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;	2. Zapoznanie Rady Pedagogicznej z wynikami ankiety w celu zwrócenia uwagi na zakres powyższego problemu i wyodrębnienie klas i uczniów szczególnie zagrożonych tym zjawiskiem.	Rada Pedagogiczna	Pedagog	XI
		Informacyjne: udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji uzależniających	3. Udostępnianie i rozpowszechnianie wśród uczniów i rodziców adresów instytucji zajmujących się i pomagających przy problemie uzależnień narkotykowych.	Wszystkie klasy	Pedagog	Cały rok
		profilaktyczne 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców	4. Pogadanka: „Narkotyki – chemiczna pułapka”	Klasy II	Pedagog	XII

	lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,				
	Profilaktyczne: realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,	5. Program profilaktyczny „Stop dopalaczom”	Klasy II	Pedagog	X-XI
	profilaktyczne 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,	6. Problematyka uzależnień od substancji psychoaktywnych poruszana na godzinach wychowawczych.	Klasy III i II	Wychowawcy	Cały rok
	Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm	7. Rozmowy indywidualne z uczniami (oraz z ich rodzicami), co do których istnieją podejrzenia, że mogły eksperymentować	Osoby indywidualne	Pedagog	Cały rok

		przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;	z narkotykami lub są od nich uzależnione.			
		profilaktyczne 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,	8. Spotkanie ze znaną osobą, która miała doświadczenia z uzależnieniem – program informacyjno-muzyczny.	Klasy II	Pedagog	IV
3.	Zapobieganie próbom nikotynowym oraz uświadamianie zagrożeń wynikających z palenia papierosów	Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;	1. Rozmowy motywujące do rzucenia palenia z uczniami palącymi i ich rodzicami.	Indywidualne osoby	Pedagog wychowawcy	+ Cały rok
		Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;	2. Kontrolowanie uczniów palących na przerwach.	Wszystkie klasy	Pedagog wychowawcy	+ Cały rok
		Wychowawcze: kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji	3. Wzmoczone dyżury nauczycielskie na korytarzach szkolnych, przy toaletach i w szatniach.	Wszystkie klasy	Wszyscy nauczyciele	Cały rok

		rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami				
		profilaktyczne 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,	4. Pogadanka - „Skutki palenia papierosów”.	Klasy I	Pedagog	XI
		Informacyjna: skutki zażywania niekorzystnych substancji	5. Wystawka przy toaletach na temat szkodliwości palenia.	Wszystkie klasy	Pedagog	Cały rok
		profilaktyczne 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,	6. Problematyka uzależnień nikotynowych poruszana na godzinach z wychowawcą.	Wszystkie klasy	Wychowawcy	Cały rok

		Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;	7. Wdrażanie systemu kar i konsekwencji oraz konsekwentne ich przestrzeganie	Wszystkie klasy	Wychowawcy Pedagog Samorząd Ucz.	Cały rok
4.	Uświadamianie zagrożeń wynikających z picia alkoholu przez młodzież i osoby dorosłe	profilaktyczne 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,	1. Problematyka uzależnień alkoholowych poruszana na godzinach z wychowawcą.	Wszystkie klasy	Wychowawcy	Cały rok
		Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;	2. Rozmowy indywidualne z uczniami (oraz ich rodzicami), w przypadku których szkoła otrzymała informacje, że byli widywani pod wpływem alkoholu, lub co do których istnieją podejrzenia, że mogły eksperymentować z alkoholem.	Indywidualne przypadki	Pedagog Wychowawcy	+ Cały rok
		profilaktyczne 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców	3. Spotkanie ze znaną osobą, która miała doświadczenia z uzależnieniem –	Klasy II	Pedagog	XI

		lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,	program informacyjno-muzyczny.			
		Edukacyjne: rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;	4. Spotkanie z psychologiem ds. uzależnień od alkoholu	Klasy I	Pedagog	XI
5.	Kształtowanie u młodzieży umiejętności interpersonalnych takich jak asertywność, komunikacja międzyludzka, poczucie wartości, podejmowanie decyzji	Profilaktyczne: realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, Edukacyjne: kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;	1. Realizacja programu „Jak żyć z ludźmi”.	Kl. II	Wychowawcy	II-IV
		Edukacyjne: rozwijanie i wzmacnianie umiejętności	2. Realizacja tej tematyki na godzinach z wychowawcą.	Wszystkie klasy	Wychowawcy	Cały rok

<p>przejawiającymi objawy niedostosowania społecznego: wagary, brak dyscypliny, używanie wulgaryzmów, zachowania agresywne, brak zainteresowania nauką, palenie papierosów, próby z substancjami psychoaktywnymi, próby alkoholowe</p>	<p>używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;</p>	<p>tych uczniów.</p>				
	<p>Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych</p>	<p>2. Informowanie na bieżąco rodziców o trudnościach wychowawczych i formach ich pokonywania.</p>	<p>przypadki</p>	<p>Pedagog Wychowawcy</p>	<p>+</p>	<p>Cały rok</p>
	<p>Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych</p>	<p>3. Rozmowy motywujące i kontrolne z uczniami .</p>	<p>Indywidualne</p>	<p>Pedagog Wychowawcy</p>	<p>+</p>	
	<p>Profilaktyka wskazująca</p>	<p>4. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w ramach diagnozy zaburzeń osobowościowych.</p>	<p>przypadki</p>	<p>Pedagog Wychowawcy</p>	<p>+</p>	<p>Cały rok Cały rok</p>
	<p>Profilaktyka wskazująca</p>	<p>5. Kontrolowanie środowisk rodzinnych uczniów – wizyty domowe.</p>	<p>Indywidualne przypadki</p>	<p>Pedagog Wychowawcy</p>	<p>+</p>	

		Profilaktyka wskazująca	6. Wnioskowanie do sądów o objęcie dziecka opieką kuratorską lub izolowanie młodzieży ze środowisk niewydolnych wychowawczo i patologicznych sprawiającej szczególne trudności wychowawcze.	Indywidualne przypadki	Pedagog Wychowawcy +	Cały rok Cały rok
		Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych	7. Współpraca z kuratorami sądowymi uczniów objętych tą formą opieki.	Indywidualne przypadki	Pedagog Wychowawcy +	Cały rok
		Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych	8. Współpraca z Komendą Policji w sprawach uczniów, którzy weszli w konflikt z prawem oraz przeprowadzanie rozmów interwencyjnych policji.	Indywidualne przypadki	Pedagog Wychowawcy +	Cały rok
		Profilaktyka wskazująca	9. Kierowanie uczniów z przejawami niedostosowania społecznego do psychologa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.	Indywidualne przypadki	Pedagog Wychowawcy +	Cały rok
8.	Przeciwdziałanie trudnościom w nauce	Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji	1. Stała kontrola frekwencji i wyników w nauce uczniów	Indywidualne przypadki	Pedagog wychowawcy +	Cały rok

		uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;	z problemami w nauce.			
		Profilaktyczne: kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych	2. Informowanie na bieżąco rodziców o trudnościach w nauce i formach ich pokonywania. 3. Rozmowy motywujące z uczniami z dużą ilością ocen niedostatecznych.	Indywidualne przypadki	Pedagog + wychowawcy Pedagog +	Cały rok Cały rok
		Profilaktyka wskazująca	4. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w ramach orzecznictwa i diagnozy możliwości intelektualnych dzieci.	Indywidualne przypadki	wychowawcy Pedagog	Cały rok
		Profilaktyka wskazująca	5. Kierowanie trudniejszych przypadków do szkoły uzawodowionej przy OHP w Skierniewicach.	Indywidualne przypadki	Pedagog + wychowawcy+	Cały rok
		Wychowawcze: rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność innych organizacji	6. Organizacja pomocy w nauce dla uczniów z trudnościami poprzez pracę indywidualną z nauczycielem oraz pomoc koleżeńską.	Indywidualne przypadki	Pedagog + wychowawcy	Cały rok
9.	Kształcenie dorosłych z zakresu profilaktyki: Rady Pedagogicznej i	Informacyjne: dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i	1. Zorganizowanie szkolenia nauczycieli na temat „Skutki zażywania dopalaczy”.	Rodzice Nauczyciele	Dyrektor + pedagog	I

	Rodziców	<p>rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji uzależniających</p> <p>Edukacyjne: poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji uzależniających a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;</p> <p>Edukacyjne: - prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej; - doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w</p>	2. zorganizowanie szkolenia dla rodziców „Jak rozwiązywać problemy wychowawcze okresu dorastania”.			
--	----------	---	--	--	--	--

		zakresie profilaktyki używania środków i substancji uzależniających, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego					
		Wychowawcze: współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Angażowanie rodziców w życie szkoły podczas organizacji szkolnych uroczystości, gzw, imprez, wycieczek. 2. Współpraca z rodzicami w ramach tworzenia i opiniowania szkolnych programów: wychowawczego, profilaktycznego. 		Dyrektor wychowawcy pedagog	+ +	Cały rok
		Wychowawcze: wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie dla nauczyciel na temat dostosowania wymagań dla uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną. 	Nauczyciele	Pedagog		III
		Wychowawcze: doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca zespołu wychowawczego – omawianie i rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych 	Nauczyciele	Dyrektor wychowawcy pedagog	+ +	Cały rok

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO UCZNIÓW KLAS PIERWSZYCH:

Główne działania profilaktyczne do realizacji w klasie pierwszej to integracja klas oraz wdrożenie szkolnych norm i zasad:

- zapoznanie uczniów ze szkołą,
- godzina z wychowawcą na temat „Co zrobić gdy, ktoś łamie moje prawa”,
- Spotkanie z policją na temat „Konsekwencje łamania prawa przez nieletnich”
- integracja poprzez organizowanie imprez klasowych w celu bliższego poznania się (wycieczki, dyskoteki Andrzejką, Mikołajki), dyskoteki szkolne i klasowe,
- integracja poprzez wspólną zabawę: „otrzęsiny” pierwszoklasistów – przyjęcie ich do grona gimnazjalistów,
- zajęcia integracyjne „Nasza grupa” prowadzone przez pedagoga szkolnego,
- zajęcia integracyjno– adaptacyjne prowadzone przez wychowawców,
- realizacja programu przeciwdziałania agresji,
- spotkanie z pedagogiem szkolnym na temat: „Dlaczego nie warto palić”.
- wdrożenie zasad i norm szkolnych zawartych w dokumencie „Normy, zasady i konsekwencje wpływające z ich łamania”,
- realizacja ujednoczonej tematyki godzin z wychowawcą,
- spotkanie z psychologiem z zakresu profilaktyki alkoholowej.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO UCZNIÓW KLAS DRUGICH:

Istotnymi tematami do realizowania w klasie drugiej są:

- profilaktyka uzależnień,
- profilaktyka zachowań agresywnych.
- program kształtujący umiejętności interpersonalne „Jak żyć z ludźmi”,
- realizacja ujednoczonej tematyki godzin z wychowawcą,
- systematyczne wdrażanie zasad i norm szkolnych zawartych w dokumencie „Normy, zasady i konsekwencje wpływające z ich łamania”
- angażowanie uczniów w pomoc koleżeńską dla kolegów z problemami w nauce,
- spotkanie z pedagogiem szkolnym na temat: „Narkotyki – chemiczna pułapka”,
- spotkanie z psychologiem na temat skutków zażywania narkotyków w tym dopalaczy,
- program „Stop dopalaczom”

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO UCZNIÓW KLAS TRZECICH:

W klasach III realizowana jest również tematyka związana z doradztwem zawodowym, a ponadto:

- Spotkanie z pedagogiem „Narkotyki – nie warto w nie wchodzić”,
- realizacja ujednoczonej tematyki godzin z wychowawcą,
- systematyczne wdrażanie zasad i norm szkolnych zawartych w dokumencie „Normy, zasady i konsekwencje wpływające z ich łamania”.
- spotkanie ze znaną osobą, która miała doświadczenia a uzależnieniem – program informacyjno-muzyczny
- zajęcia pomagające uczniom w planowaniu własnej przyszłości

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW:

- szkolenia dla rodziców na temat „Jak rozwiązywać problemy okresu dorastania”.
- zapoznanie ze Statutem szkoły, Programem wychowawczym, informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na konsultacjach indywidualnych i zebraniach z rodzicami,
- podnoszenie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców,
- współdziałanie rodziców przy rozwiązywaniu konfliktów klasowych i szkolnych,
- praca z rodziną nad rozwiązywaniem problemów dziecka,
- pomoc rodzinie ze strony szkoły w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI:

- informowanie o kursach i szkoleniach,
- Szkolenie dla nauczycieli „Skutki zażywania dopalaczy”
- promowanie nauczycieli doskonalących się w profilaktyce i wychowaniu,
- doradztwo w sprawach wychowawczych
- pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień
- szkolenie na temat doskonalenia dostosowanie wymagań dla uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną

DZIAŁANIA ALTERNATYWNE

Zajęcia dodatkowe przeznaczone są dla uczniów pragnących wspólnie z nauczycielem poszerzać swoje wiadomości i umiejętności w zakresie jednego przedmiotu lub innej dziedziny aktywności w tym udział uczniów w Międzynarodowym projekcie „Zatrudnienie na scenie” Erasmus Plus.

Cele zajęć:

- rozbudzanie i kształtowanie zainteresowań uczniów,
- poszerzanie wiedzy uczniów poza zakres przewidziany w programie nauczania,
- rozwijanie uzdolnień uczniów,
- zagospodarowanie wolnego czasu ucznia i jego nauka jego właściwej organizacji.

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W SZKOLE

1. Program przeciwdziałania agresji,
2. „Jak żyć z ludźmi” – kształtowanie umiejętności interpersonalnych,
3. „Nasza grupa” – zajęcia integrujące
4. „Dopalaczom stop”

SPODZIEWANE EFEKTY

Spodziewane efekty podejmowanych działań:

- zmiany w postawach, wiedzy i zachowaniu,
- nabycie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych środków odurzających,
- nabycie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo,
- zdobycie wiedzy na temat skutków prawnych i społecznych używania środków odurzających,

- umiejętne radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami,
- nauczenie się pozytywnych zachowań oraz właściwego postrzegania i rozumienia ludzi,
- zdobycie umiejętności dokonywania wartościowych i sensownych wyborów w życiu,
- podniesienie frekwencji szczególnie wśród uczniów z tendencjami do wagarowania,
- zmniejszenie zjawiska drugoroczności.

ODBIORCY I REALIZATORZY PROGRAMU

Adresatami działań profilaktycznych w szkole są:

1. Uczniowie:
 - grupa niskiego ryzyka – cała społeczność uczniowska w szkole,
 - grupa podwyższonego ryzyka – uczniowie, którzy mają za sobą pojedyncze doświadczenia zachowań ryzykownych, u których występuje jednocześnie wiele czynników ryzyka,
 - grupa najwyższego ryzyka – uczniowie, u których występują utrwalone zachowania ryzykowne oraz odczuwają oni negatywne skutki tych zachowań.
2. Rodzice,
3. Nauczyciele.

Realizatorami programu są wszyscy pracownicy szkoły:

- dyrekcja,
- wychowawcy, nauczyciele,
- pedagog szkolny,
- pielęgniarka szkolna,
- pracownicy administracji i obsługi.

INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowa Komenda Policji – Wydział do Spraw Nieletnich,
- Sąd Rodzinny i dla Nieletnich
- Urząd Miejski w Łowiczu.

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

W ustaleniu, czy program profilaktyki przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest ewaluacja, dlatego należy kontrolować:

- Co się wydarzyło w czasie realizacji programu i dlaczego (ewaluacja procesu),
- Czy osiągnięte zostały cele i czy wykonano zaplanowane zadania, zwłaszcza zadania priorytetowe (ewaluacja wyników).

Elementem ewaluacji jest stałe monitorowanie przebiegu realizacji zadań. Sprawdzenie skuteczności działań będzie końcową ewaluacją wyników.

W celu uzyskania informacji, jak realizowane są zaplanowane zadania i czy w związku z nimi uczestnicy programu napotykali na trudności, dokonywany będzie monitoring programu w ciągu roku szkolnego.

Ewaluację wyników należy przeprowadzić na koniec każdego roku pracy z programem. Wyniki będą ważnymi wskazówkami do pracy w kolejnych latach.

Ewaluacja procesu będzie systematycznym monitorowaniem przebiegu realizacji zaplanowanych działań w celu uzyskania odpowiedzi na pytania:

- Czy dążymy do osiągnięcia celów?
- Czy zadania są realizowane? (Jeżeli nie, to dlaczego?).
- Jakie trudności mieli realizatorzy w związku z wykonywaniem zadań?
- Czy zaplanowane zadania zostały zakończone? (Jeżeli nie, to dlaczego?).
- Jakich użyto środków i czy były wystarczające?
- Czy w trakcie pracy nad programem wprowadzono zmiany? (Jeżeli tak, to jakie i dlaczego?).

Ewaluacja wyników będzie dotyczyła zadań i celów programu. Zostanie dokonana po zakończeniu działań przewidzianych na rok szkolny 2016/2017.

Program profilaktyki Gimnazjum nr 2 im. Jana Wegnera w Łowiczu został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną i przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 6/2016/2017

Przedstawiciel Rady Rodziców
przy Gimnazjum nr 2 im. Jana Wegnera
w Łowiczu

Dyrektor Gimnazjum nr 2
im. Jana Wegnera w Łowiczu
Miroslawa Walczak

Łowicz, dnia 15 września 2016 r.